

V Bruseli 8. 4. 2016
COM(2016) 209 final

2013/0091 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), ktorým sa nahrádzajú a zrušujú rozhodnutia Rady 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), ktorým sa nahrádzajú a zrušujú rozhodnutia Rady 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV

1. SÚVISLOSTI

Dátum postúpenia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2013) 173 final – 2013/0091 COD]	27. 3. 2013
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	neuvádza sa
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	25. 2. 2014
Dátum predloženia zmeneného návrhu:	neuvádza sa
Dátum prijatia pozície Rady:	10. 3. 2016

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu bolo **zosúladiť Europol s požiadavkami Lisabonskej zmluvy** ustanovením právneho rámca Europolu formou nariadenia a zavedením mechanizmu kontroly činnosti Europolu, ktorú by Európsky parlament vykonával spolu s národnými parlamentmi. Zámerom návrhu bolo aj **zvýšiť efektívnosť, účinnosť a zodpovednosť Europolu**. Malo sa to dosiahnuť zvýšením analytickej kapacity Europolu a spustením operačných činností členských štátov, pričom sa mal zároveň ešte viac posilniť jeho režim ochrany údajov. V záujme zvýšenia účinnosti a v súlade so spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram bolo cieľom návrhu zlúčenie Europolu s Európskou agentúrou pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL). Cieľom návrhu bolo takisto zosúladiť riadenie Europolu so zásadami uvedenými v spoločnom prístupe k decentralizovaným agentúram EÚ.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCIÍ RADY

Politickú dohodu dosiahli spoluzákonodarcovia na trojstrannom stretnutí 26. novembra 2015, COREPER ju schválil 27. novembra 2015 a výbor LIBE 30. novembra 2015.

Hlavné rozdiely medzi spoločnou pozíciou a pôvodným návrhom Komisie sú uvedené ďalej.

Zlúčenie Europolu a agentúry CEPOL (názov, článok 1)

V dôsledku všeobecného a dôrazného nesúhlasu, ktoré vyjadrili zoskupenia Rady aj výbor LIBE proti zlúčeniu agentúry CEPOL s Europolom, sa Komisia rozhodla vzdať tohto aspektu

svojho legislatívneho návrhu. Medzičasom bolo prijaté nariadenie o reforme agentúry CEPOL. Preto v znení spoločnej pozície nie je žiadna zmienka o zlúčení.

Jednotka pre nahlasovanie internetového obsahu (článok 4)

Spoločná pozícia obsahuje ustanovenia potrebné pre fungovanie jednotky pre nahlasovanie internetového obsahu (IRU), ktorá predstavuje jedno z významných protiteroristických opatrení, ktorých cieľom je znížiť objem a dostupnosť teroristickej propagandy na internete. Jednotka pre nahlasovanie internetového obsahu bola novým prvkom nariadenia zavedeným po teroristických útokoch v Paríži v roku 2015, ktorá mala silnú podporu v rámci európskeho programu v oblasti bezpečnosti a ktorá je dôležitá v súčasnej bezpečnostnej situácii. Text dovoľuje Europolu prenášať verejne dostupné osobné údaje súkromným stranám, ak je to potrebné na podporu členských štátov pri predchádzaní trestnej činnosti a boji proti nemu, pokiaľ daná trestná činnosť patrí do právomoci Europolu, pácha sa alebo sa jej páchanie uľahčuje s použitím internetu.

Ustanovenia o riadení

Ustanovenia týkajúce sa riadenia uvedené v pôvodnom návrhu Komisie vychádzali zo spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram EÚ. Otázka riadenia bola jednou z najkontroverznejších otázok, o ktorých sa počas rokovaní diskutovalo. Spoluzákonodarcovia sa dohodli na týchto kompromisných návrhoch:

a) Zloženie správnej rady (článok 10)

Spoločná pozícia obmedzuje počet zástupcov Komisie v správnej rade na jedného namiesto dvoch (ako sa plánovalo v spoločnom prístupe k decentralizovaným agentúram).

b) Výkonná rada (predtým kapitola IV)

V návrhu Komisie sa uvádzala možnosť zriadenia výkonnej rady, ktorá by poskytovala administratívnu podporu správnej rade a výkonnému riaditeľovi. Vzhľadom na dôrazný nesúhlas zákonodarcov spoločná pozícia nezahŕňa možnosť zriadiť takýto orgán. Komisia súhlasila s vypustením možnosti zriadiť výkonnú radu. Na základe článku 68 spoločnej pozície však Komisia bude mať možnosť posúdiť v budúcnosti potrebu zriadenia výkonnej rady. Komisia to vysvetlila aj v jednom vyhlásení a zaviazala sa, že do dvoch rokov vyhodnotí situáciu. S cieľom neohroziť budúce rokovania o návrhu o Eurojuste je vyhlásenie doplnené iným vyhlásením, v ktorom sa vyzdvihuje prínosnosť výkonnej rady v oblasti riadenia agentúr EÚ.

c) Vymenovanie výkonného riaditeľa (článok 54)

Znenie spoločnej pozície sa líši od postupu, ktorý navrhla Komisia a ktorý bol zosúladený so spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram (predbežný výber kandidátov navrhnutých Komisiou a vymenovanie správnej rady).

V spoločnej pozícii sa stanovuje postup pre prípad, keď vymenúva Rada na základe užšieho zoznamu, ktorý vypracuje zmiešaný výbor pozostávajúci zo zástupcov Komisie a zástupcov členských štátov.

Vzhľadom na vyššie uvedené odchýlky od spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram sa Komisia rozhodla vydať politické vyhlásenie, v ktorom sa zdôrazňuje, že dohodnuté znenie nie je úplne v súlade so zásadami spoločného prístupu.

Prístup Eurojustu k informáciám uchovávaným Europolom (článok 21)

Po dôraznej žiadosti Európskeho parlamentu sa prístup Eurojustu k informáciám uchovávaným Europolom obmedzuje na prístup nepriamy na základe systému „záznam/bez záznamu“ („hit-no hit“). Je to v súlade so zodpovedajúcim ustanovením obsiahnutým v nariadení o Eurojuste.

Spolupráca medzi európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a národnými dozornými orgánmi (články 44 a 45)

Spoločnou pozíciou sa posilňuje spolupráca medzi európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov (EDPS) a národnými dozornými orgánmi a zároveň zabezpečuje nezávislosť a efektívnosť EDPS. Spolupráca sa posilní dvoma spôsobmi:

- a) Zavádza sa „rada pre spoluprácu“ ako formálna diskusná platforma pre EDPS a národné dozorné orgány pre ochranu údajov s cieľom pravidelne diskutovať o všeobecnej stratégii ochrany údajov, vypracúvať harmonizované návrhy na spoločné riešenia, ktoré si vyžadujú zapojenie členských štátov, skúmať ťažkosti spojené s výkladom nariadenia o Europole atď. Táto nová rada pre spoluprácu však nie je rozhodovacím, ale len poradným orgánom.
- b) Posilní sa „každodenná“ spolupráca medzi EDPS a národnými dozornými orgánmi (EDPS využije odborné znalosti a skúsenosti národných dozorných orgánov vždy pri vykonávaní svojich úloh; budú sa vykonávať spoločné kontroly EDPS a národných dozorných orgánov, EDPS bude konzultovať s príslušnými národnými dozornými orgánmi v prípadoch týkajúcich sa údajov pochádzajúcich z jedného alebo viacerých členských štátov atď.).

Komisia súhlasila s vytvorením Rady pre spoluprácu. S cieľom zabezpečiť účinnosť a konzistentnosť a vyhnúť sa zbytočnej duplicite však Komisia vydala vyhlásenie, v ktorom zdôrazňuje, že funkcie vykonávané Radou pre spoluprácu zriadenou nariadením o Europole má urýchlene prevziať Európsky výbor pre ochranu údajov vytvorený v rámci reformy ochrany údajov (pozri vyhlásenie č. 2 v oddiele 5).

Parlamentná kontrola (kapitola VIII)

Návrh Komisie formou všeobecného ustanovenia zabezpečuje, aby činnosť Europolu podliehala parlamentnej kontrole podľa článku 88 ZFEÚ.

Počas rokovaní Európsky parlament zdôrazňoval potrebu podrobnejšie stanoviť, ako sa parlamentná kontrola vykonáva.

Preto bolo do znenia spoločnej pozície zahrnuté vytvorenie spoločnej parlamentnej kontrolnej skupiny (JPSG). Spoločná parlamentná kontrolná skupina bude špecializovaným orgánom, ktorý zriadia spoločne národné parlamenty a príslušný výbor Európskeho parlamentu zodpovedný za politické monitorovanie činností Europolu. Toto monitorovanie bude zahŕňať okrem iného informácie o plánovaní a dokumentoch týkajúcich sa podávania správ, konzultácie s Európskym parlamentom a vnútroštátnymi parlamentmi týkajúce sa viacročného

pracovného programu Europolu¹ a výzvu pre výkonného riaditeľa a predsedu správnej rady, aby rokovali o otázkach týkajúcich sa Europolu.

4. ZÁVER

Napriek týmto zmenám, ktoré zavádza spoločná pozícia, znenie spoločnej pozície predstavuje najlepší možný výsledok, ktorý Komisia mohla dosiahnuť v rámci dvojročných rokovaní s Európskym parlamentom a Radou o veľmi zložitom texte.

Ciele, ktoré Komisia mienila dosiahnuť reformou Europolu, sa dosiahli zosúladením Europolu s požiadavkami Lisabonskej zmluvy a zvýšením jeho efektivity, účinnosti a zodpovednosti.

Zosúladenie riadenia Europolu so zásadami stanovenými v spoločnom prístupe k decentralizovaným agentúram EÚ nebolo celkom dosiahnuté pre silný odpor spoluzákonodarcov. Komisia bude mať za úlohu riadiť agentúru, t. j. bude mať zástupcu s hlasovacím právom v správnej rade a bude sa podieľať na predbežnom výbere výkonného riaditeľa.

5. VYHLÁSENIA KOMISIE

1. K spoločnému prístupu k decentralizovaným agentúram EÚ

„Komisia pripomína, že dohodnuté znenie nie je úplne v súlade so zásadami spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram EÚ. Dohodou dosiahnutou medzi Európskym parlamentom a Radou o riadení agentúry preto nie sú dotknuté žiadne budúce legislatívne texty. Komisia je naďalej presvedčená o prínosoch vytvorenia výkonnej rady ako súčasť riadiacej štruktúry Europolu a ďalších agentúr. Komisia v nasledujúcich dvoch rokoch preskúma situáciu v súvislosti s riadením Europolu, najmä s cieľom určiť, či sú v tomto smere opodstatnené ďalšie návrhy.“

2. K Rade pre spoluprácu

„Európska komisia sa domnieva, že po prijatí navrhovaného všeobecného nariadenia o ochrane údajov a smernice o ochrane údajov týkajúcej sa ich spracovania v sektore polície a súdництва a vzhľadom na pripravované preskúmanie nariadenia (ES) č. 45/2001 by mal funkcie vykonávané Radou pre spoluprácu stanovené v tomto nariadení vykonávať novovytvorený Európsky výbor pre ochranu údajov, aby sa zabezpečila účinnosť a konzistentnosť a aby sa predišlo zbytočnej duplicitě.“

¹ Spoločná parlamentná kontrolná skupina sa bude využívať aj ako orgán, prostredníctvom ktorého sa povedú konzultácie s národnými parlamentmi o viacročnom programovaní. Tým by sa zmiernila povinnosť Europolu konzultovať s 28 národnými parlamentmi a Európskym parlamentom vo veci svojho viacročného programovania (ako sa uvádza v pôvodnom návrhu Komisie).